

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/122
Görüş Tarihi : 12.06.2024

YÜKSEK FEN KURULU GÖRÜŞÜ

... tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre karma sözleşmeye bağlanan ... yapım işlerin yürütülmesi sırasında, proje değişikliği ile ortaya çıkan yeni iş kalemi birim fiyat tespitinde, yüklenicilerin, sözleşmelerin birim fiyat kısmında, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan rayiçler için verdikleri teklif fiyatın mı, yoksa Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGS) 'nin 22 nci maddesinde sayılan rayiçlerin kıyaslanarak mı kullanılacağı hususunda idarede yaşanan tereddüt üzerine Kurulumuz görüşü talep edilmektedir.

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

İdarenin, başvuru yazısında konu ile ilgili görüşünün;

“... ”

Yüklenicilerin talepleri, yeni birim fiyat tespitinde birim fiyat teklif cetvelinde bulunan rayiçlerle analiz yapılarak yeni birim fiyatın oluşturulması yönündedir. Ancak bilindiği üzere Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22. Maddesinde; "(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir..." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda yeni birim fiyat tespitinde rayiçlerin kullanılmasında herhangi bir öncelik sıralaması olmadan, kaynakların verimli kullanılması ilkesinin gözetilerek oluşturulması gerektiği Genel Müdürlüğümüzce değerlendirilmektedir.

...yapım işlerinin birim fiyatlı kısımlarında yeni birim fiyatın oluşturulması noktasında, doğrudan yüklenicilerin birim fiyat teklif cetvelinde yer alan rayiçlerin mi yoksa herhangi bir öncelik sırası olmadan Yapım İşleri Şartnamesinde sayılan rayiçlerin mi kullanılması gerektiği konusunda uygulamaya esas görüşünüzün Genel Müdürlüğümüze bildirilmesi hususunda;

... ” şeklinde olduğu görülmektedir.

Bilindiği üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre; anahtar teslimi götürü bedel, birim fiyatlı ve karma (anahtar teslimi götürü bedel + birim fiyat) sözleşmeye bağlanan tüm yapım işlerinin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan yeni iş kaleminin birim fiyatının tespitine yönelik düzenleme her üç tip sözleşmenin;

“Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belli olmayan işlere ait birim fiyat tespiti ile iş kalemi miktarının değişmesi” başlıklı 28 inci maddesinde;

“28.1. Sözleşme ve eklerinde birim fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedeli, Yapım

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/122
Görüş Tarihi : 12.06.2024

İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine göre hesaplanır.

...”

Şeklinde yapılmış olup, bu düzenlemenin atıf yaptığı, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGŞ)’nin “**Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespiti**” başlıklı 22 nci maddesinde ise;

“(1) 12 üncü maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile 21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilir. ...

(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

...

(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde veya aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idareye verdiği teklif rayiçler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasının onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri.

...”

Şeklinde, yeni iş kalemi birim fiyatının tespitine yönelik, her üç sözleşme türünü de kapsayan bir usule/yönteme yer verilmektedir.

Sözleşme taraflarınca, yeni iş kaleminin analizinde anlaşmaya varılmış ve sadece anlaşmazlık, bu analiz içerisinde yer alan rayiç fiyat olarak, bahse konu YİGŞ’nin 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılanlardan hangi rayicin alınacağı konusunda ortaya çıkmış ise; yukarıda yer verilen YİGŞ’nin 22 nci maddesi; analizler konusunda anılan maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sıralamaya uyulma şartını getirirken, rayiçler konusunda, anılan maddenin üçüncü fıkrasında herhangi bir sıralama şartını getirmediği, ancak üçüncü fıkrada belirtilen rayiçlerin uygulanmasında/seçiminde “*kaynakların verimli kullanılması*” ilkesinin gözetilmesi şartını getirdiği, bu şartın sonucu olarak da; anılan fıkrada sayılan rayiçlerin, kaynakların verimli kullanılmasının gözetilmesini, dolayısıyla karşılaştırılmasını gerektirdiği,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/122
Görüş Tarihi : 12.06.2024

Sonuç olarak; Kurulumuzca, idare görüşünde de belirtildiği üzere, yeni bir iş kalemi birim fiyatının tespitinde, sözleşme eki YİĞŞ'nin 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen rayıçların, herhangi bir öncelik sıralaması olmadan, kaynakların verimli kullanılması ilkesi gözetilerek, anılan maddenin ikinci fıkrasına göre taraflarca belirlenmiş analizlere uygulanması gerektiği,

Kurulumuz görüşünün istişari mahiyette olduğu, uygulamadaki nihai görev, yetki ve sorumluluğun işin idaresine ait olduğu,

Görüşüne, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 112 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine istinaden, 12.06.2024 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile varılmıştır.